

UIT DE HISTORIE VAN BUSSUM EN OMGEVING

Mineraalwater in kogelflesjes

Kent u ze nog? De ouderwetse kogelflesjes, die afgesloten werden met een glazen knikker en een caoutchouc (rubber) ring. De koolzuurhoudende inhoud, soms voorzien van een smaakje, werd ook wel spuitwater genoemd. Als je het flesje flink schudde en dan de knikker wegduwde, dan voldeed het geheel en al aan de benaming en spoot de inhoud alle kanten uit.

Op zaterdag 6 september 1884 vond in Hotel de Rosenboom in Bussum voor de 'Heeren G.H. Dijkhuis en A.Meijer' de aanbe-

steding plaats voor het bouwen van een fabriek voor Mineraalwater en Vruchtensappen, met bijlevering van alle materialen. De fabriek werd gevestigd in een paar pandjes op de hoek van de Nassaulaan en de Veldweg, daar waar nu een speelgoedwinkel is gevestigd.

Onder de namen G.H. Dijkhuis & Co en Gooische Mineraalwater-Fabriek werd geadverteerd en werden ZUIVER KOGELWATER en ZUIVERE LIMONADES GAZEUSES aangeprezen. Dijkhuis beschikte in de kelder van de fabriek over

een eigen bron, reden om het zuivere van het water in advertenties als aanbeveling te gebruiken. Ook werd in advertenties geattendeerd op de bereiding van het kunst-mineraalwater volgens het 'Systeem Beins'. Vroeger werden mineraalwater en koolzuur in vertinde of koperen vaten gemengd, om vervolgens in kogelflessen overgeheveld te worden. De Groningse uitvinders H. en J.F. Beins construeerden een systeem waarbij de schuimende drank niet vooraf in metalen vaten werd bereid, maar waarbij het mengproces in

de kogelflessen zelf plaatsvond: het Systeem Beins. In dit toestel konden 6 x 10 kogelflessen worden geplaatst, die telkens per 10 flessen tegelijk werden gevuld met mineraalwater en koolzuur. Op die manier kon een vorm van continue productie worden bereikt. Mineraalwater in kogelflessen werd tot in de jaren 60 van de vorige eeuw nog wel gesignaleerd, daarna werden de flessen museumstukken.

Kogelflesjes

De fabriek veranderde een paar keer van eigenaar, maar behield de oude naam. In 1898 nam Aldert Meijer de zaak over en in 1910 werd Wed. A. Flier eigenaar. De productie van de Gooische Mineraal-Fabriek werd in 1919 beëindigd. Daarna werd in de fabriek eerst een stoffeerderij en daarna een autohandel gevestigd. Omstreeks 1930 vestigde zich er mandenmakerij, later speelgoedwinkel, Den Uyl.

De oude panden werden in 1974 afgebroken en vervangen door een modern winkelpand.

Ben Koning

Bronnen:

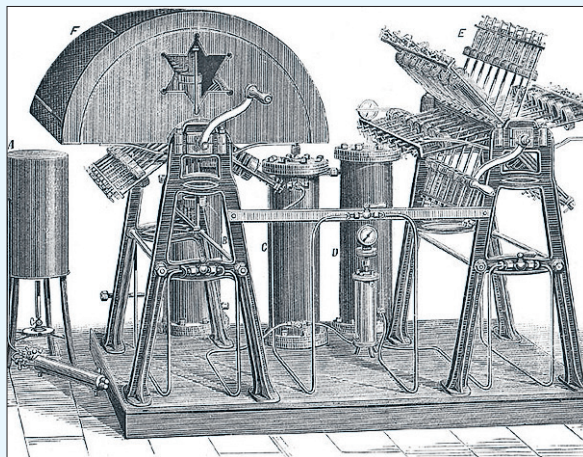
De oprichting van de fabriek Dijkhuis & Co, Marco in 't Veld (2015)

De bereiding van kunst-mineraalwater volgens het 'Systeem Beins', Dr. F.W. Krecke (Eigen Haard 1883)

Collectie Heyne

Mineraalwaterfabriek Nassaulaan/Veldweg

Toestel Beins voor het vullen van kogelflesjes